

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ
เรื่อง แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะที่เหมาะสม
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยที่เป็นการสมควรให้มีแนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และกฎหมายเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการกากของเสีย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ จึงออกประกาศแนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

ข้อที่ ๑ ในประกาศนี้

“ระบบฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการ” หมายความว่า รูปแบบการกำจัดขยะที่ไม่เป็นอันตรายหรือไม่เป็นพิษในพื้นที่ซึ่งได้มีการจัดเตรียมไว้ โดยที่มีการศึกษาความเหมาะสม การออกแบบตามหลักการทางวิศวกรรมเพื่อมิให้เกิดการปนเปื้อนของน้ำเสียและอากาศเสียออกสู่สภาพแวดล้อม การก่อสร้างตามที่รายละเอียดที่ออกแบบ มีมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของบุคลากรและประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง และมีการดำเนินงานที่เหมาะสม โดยการใช้เครื่องจักรกลดัดอัดขยะให้แน่น ใช้ดินหรือวัสดุอื่น ๆ ที่เหมาะสมกลบทับเป็นชั้น ๆ มีมาตรการป้องกันกลิ่น แมลงรบกวน การแพร่กระจายของเชื้อโรค การจัดการก๊าซที่ปล่อยระบายจากพื้นที่อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีมาตรการติดตามตรวจสอบและป้องกันการกระจายของมลพิษออกสู่สภาพแวดล้อมโดยรอบ

“ระบบฝังกลบแบบกึ่งใช้อากาศ (Semi-aerobic Landfill)” หมายความว่า ระบบฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการ ที่มีการศึกษาความเหมาะสม การออกแบบระบบระบายน้ำชะขยะให้เหมาะสมโดยให้อากาศจากภายนอกสามารถไหลเวียนเข้าไปในระบบฝังกลบเพื่อให้เกิดการย่อยสลายแบบใช้อากาศ

“ระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ (Anaerobic Digestion)” หมายความว่า รูปแบบการย่อยสลายขยะอินทรีย์ โดยอาศัยปฏิกิริยาชีวเคมีของจุลินทรีย์ที่ไม่ใช้อากาศในการย่อยสลาย โดยอาจให้มีกระบวนการผสมหรือกวน เพื่อเร่งให้เกิดปฏิกิริยาการย่อยสลายได้ ซึ่งผลผลิตที่เกิดขึ้น จะได้ก๊าซมีเทน และก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เป็นส่วนใหญ่ โดยจะมีก๊าซแอมโมเนีย ก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ สารอินทรีย์ระเหยง่าย และสารอื่น ๆ เกิดขึ้นในปริมาณเล็กน้อย

“ระบบการหมักทำปุ๋ย (สารบำรุงดิน) (Composting)” หมายความว่า รูปแบบการหมักขยะอินทรีย์ โดยอาศัยกระบวนการทางชีววิทยาของจุลินทรีย์ในการย่อยสลายอินทรีย์วัตถุที่มีอยู่ในขยะ ผลผลิตที่ได้จะมีลักษณะเป็นผงหรือก้อนเล็ก ๆ สีน้ำตาล สามารถนำไปใช้เป็นสารบำรุงดิน หรืออาจปรับปรุงคุณภาพให้มีคุณสมบัติเป็นปุ๋ยได้

“ระบบการผลิตเชื้อเพลิงขยะ” หมายความว่า กระบวนการหรือรูปแบบการนำขยะโดยการร่อน และ/หรือการคัดแยกเพื่อให้ได้ขยะที่เผาไหม้ได้ และการลดความชื้น เพื่อให้มีคุณสมบัติทางกายภาพ เคมี และความร้อนที่เหมาะสม และสามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel; RDF) เพื่อทดแทนเชื้อเพลิงได้ เช่น เศษพลาสติก กระดาษ เศษผ้า และอื่น ๆ ยกเว้นพลาสติกประเภทโพลีไวนิลคลอไรด์หรือพีวีซี (Polyvinyl Chloride; PVC) หรือพลาสติกอื่นที่มีสารคลอไรด์เจือปน

“ระบบเตาเผาขยะ (Incineration)” หมายความว่า ระบบหรืออุปกรณ์ใด ๆ ที่ใช้เพื่อกำจัดขยะ โดยกระบวนการเผาไหม้ ที่ใช้ออกซิเจนหรืออากาศมากเพียงพอที่จะเกิดการเผาไหม้อย่างสมบูรณ์ รวมทั้งต้องมีการติดตั้งระบบบำบัดมลพิษทางอากาศเพื่อบำบัดอากาศเสียและการตรวจวัดมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากการเผา ระบบบำบัดมลพิษทางน้ำให้เป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการจัดการเถ้าที่เกิดขึ้นจากระบบเตาเผาขยะทั้งหมดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

“ผู้ดูแลระบบ” หมายความว่า บุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญการด้านวิชาชีพหรือมีประสบการณ์ตรง ในการควบคุม ดูแลระบบนั้น ๆ และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในการจัดการระบบจัดการขยะนั้น ๆ ได้

“ความเหมาะสมเบื้องต้น” หมายความว่า การพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ อาทิ ความง่าย ความสะดวก และความยืดหยุ่นในด้านวิศวกรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐศาสตร์ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดเลือก รูปแบบเทคโนโลยีเพื่อจัดการขยะที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การพิจารณาในส่วนนี้จะไม่รวมถึงการพิจารณาประเด็นเรื่องลักษณะภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ วัฒนธรรม ข้อจำกัดและลักษณะเฉพาะเชิงพื้นที่นั้น ๆ

“พื้นที่ที่ต้องการ” หมายความว่า ขนาดของจำนวนพื้นที่ที่ใช้ในการก่อสร้างระบบจัดการขยะและระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบบำบัดอากาศเสีย พื้นที่กักขน ฯลฯ) เพื่อรองรับการกำจัดขยะ ในระยะเวลาอย่างน้อย ๑๕ ปี

“ค่าลงทุนโดยประมาณ” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับการก่อสร้างอาคาร และระบบต่าง ๆ ค่าลงทุนเครื่องจักรกล อุปกรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบจัดการขยะในเบื้องต้น ตามแต่ละเทคโนโลยี โดยไม่รวมค่าที่ดิน

“ค่าดำเนินการโดยประมาณ” หมายความว่า ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับเดินระบบ ซ่อมแซม บำรุงรักษาระบบ ค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนอุปกรณ์ อะไหล่ ชิ้นส่วนที่สึกหรอหรือเสื่อมสภาพ โดยรวมไปถึง ค่าจ้างบุคลากร ค่าจ้างเหมาช่วง (Outsource หรือ Sub-contract) ฯลฯ ในเบื้องต้น

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคลากร คนงาน ที่อาจทำหน้าที่เป็นพนักงานควบคุมเครื่องจักรกลต่าง ๆ ที่ทำงานประจำในสถานที่กำจัดขยะ

ข้อที่ ๒ แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะดำเนินการบริหารจัดการเอง หรือพิจารณาให้เอกชนเข้าร่วมดำเนินโครงการได้ ดังนี้

๒.๑ รูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะเข้าสู่ระบบไม่เกิน ๑๕ ตันต่อวัน ควรพิจารณาแนวทางการเหมาะสม ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ แนวทางพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะเข้าสู่ระบบไม่เกิน ๑๕ ตันต่อวัน

รูปแบบ ข้อพิจารณา	ระบบฝังกลบแบบ กึ่งใช้อากาศ	ระบบการหมักทำปุ๋ย (สารบำรุงดิน)* และ ระบบฝังกลบแบบ กึ่งใช้อากาศ	ระบบการหมักเพื่อ ผลิตก๊าซ และ ระบบฝังกลบแบบ กึ่งใช้อากาศ	ระบบการผลิต เชื้อเพลิงขยะและ ระบบฝังกลบแบบ กึ่งใช้อากาศ
ความเหมาะสมเบื้องต้น	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	อาจมีข้อจำกัด	อาจมีข้อจำกัด
พื้นที่ที่ต้องการ (ไร่)	๑๐-๕๐	๑๐-๔๐	๑๐-๓๐	๑๐-๓๐
ค่าลงทุนโดยประมาณ (ล้านบาทต่อตัน)	๑.๕	๑.๙	๒.๐	๒.๐
ค่าดำเนินการโดยประมาณ (บาทต่อตัน)	๓๐๐	๓๖๐	๖๐๐	๘๐๐
จำนวนเจ้าหน้าที่อย่างน้อย (คน)	๓-๔	๕-๖	๖-๗	๘
จำนวนผู้ดูแลระบบ (คน)	๑	๑	๒	๒
เงื่อนไขอื่น ๆ	ต้องมีการคัดแยกขยะอินทรีย์และขยะอันตรายหรือเป็นพิษออกจากบ้านเรือน	ต้องมีการคัดแยกขยะอินทรีย์และขยะอันตรายหรือเป็นพิษออกจากบ้านเรือนและต้องมีอาคารเก็บปุ๋ย	ต้องมีการคัดแยกขยะอินทรีย์และขยะอันตรายหรือเป็นพิษออกจากบ้านเรือนและมีให้ขยะอันตรายหรือเป็นพิษเข้าสู่ระบบการหมักเพื่อผลิตก๊าซ	ต้องมีการคัดแยกขยะอินทรีย์และขยะอันตรายหรือเป็นพิษออกจากบ้านเรือนและระบบควรอยู่ไม่ไกลจากแหล่งรับซื้อ RDF และ RDF ต้องมีคุณภาพตามเกณฑ์ของแหล่งรับซื้อ

* เป็นระบบการหมักอย่างง่าย เช่น ระบบพลิกกลับกองตามธรรมชาติ (Windrow Composting)

๒.๒ รูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะมากกว่า ๑๕ ตันต่อวัน แต่ไม่เกิน ๕๐ ตันต่อวัน ควรพิจารณาแนวทางความเหมาะสม ดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ แนวทางพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะมากกว่า ๑๕ ตันต่อวัน แต่ไม่เกิน ๕๐ ตันต่อวัน

รูปแบบ ข้อพิจารณา	ระบบฝังกลบแบบ กึ่งใช้อากาศ	ระบบการหมักทำปุ๋ย (สารบำรุงดิน) และ ระบบฝังกลบแบบ กึ่งใช้อากาศ	ระบบการหมักเพื่อ ผลิตก๊าซ และ ระบบฝังกลบแบบ กึ่งใช้อากาศ	ระบบการผลิต เชื้อเพลิงขยะและ ระบบฝังกลบแบบ กึ่งใช้อากาศ
ความเหมาะสมเบื้องต้น	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	อาจมีข้อจำกัด	ค่อนข้างมาก
พื้นที่ที่ต้องการ (ไร่)	๒๐-๘๐	๒๐-๖๐	๒๐-๕๐	๒๐-๕๐
ค่าลงทุนโดยประมาณ (ล้านบาทต่อตัน)	๑.๕	๒.๐	๒.๖	๒.๖
ค่าดำเนินการโดยประมาณ (บาทต่อตัน)	๒๕๐	๓๖๐	๖๐๐	๘๐๐
จำนวนเจ้าหน้าที่อย่างน้อย (คน)	๔	๖	๖-๗	๘
จำนวนผู้ดูแลระบบ (คน)	๑	๑	๒**	๒**
เงื่อนไขอื่น ๆ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือนและ ต้องมีอาคารเก็บปุ๋ย	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือนและ มีให้ขยะอันตรายหรือ เป็นพิษเข้าสู่ระบบการ หมักเพื่อผลิตก๊าซ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือนและ ระบบควรอยู่ไม่ไกลจาก แหล่งรับซื้อ RDF และ RDF ต้องมีคุณภาพตาม เกณฑ์ของแหล่งรับซื้อ

* เป็นระบบหมักในรูปแบบของการติดตั้งท่อเติมอากาศ (Aerated Pile) บริเวณด้านล่าง

** จำนวนผู้ดูแลระบบ ประกอบด้วย ผู้ดูแลระบบ ระบบละ ๑ คน ซึ่งหากเป็นผู้ดูแลที่มีความรู้ความสามารถทั้งสองระบบ อาจให้เป็นบุคคลเดียวกันได้ แต่จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการระบบให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพได้ตลอดเวลา

๒.๓ รูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะมากกว่า ๕๐ ตันต่อวัน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ ตันต่อวัน ควรพิจารณาแนวทางการเหมาะสม ดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ แนวทางพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะมากกว่า ๕๐ ตันต่อวัน แต่ไม่เกิน ๑๐๐ ตันต่อวัน

รูปแบบ ข้อพิจารณา	ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ	ระบบการหมักทำปุ๋ย (สารบำรุงดิน)* และ ระบบฝังกลบอย่างถูก หลักวิชาการ	ระบบการหมักเพื่อ ผลิตก๊าซ และ ระบบฝังกลบอย่างถูก หลักวิชาการ	ระบบการผลิต เชื้อเพลิงขยะและ ระบบฝังกลบอย่างถูก หลักวิชาการ
ความเหมาะสมเบื้องต้น	อาจมีข้อจำกัด	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก
พื้นที่ที่ต้องการ (ไร่)	๗๐-๑๓๐	๔๐-๑๐๐	๓๕-๑๐๐	๔๕-๑๐๐
ค่าลงทุนโดยประมาณ (ล้านบาทต่อตัน)	๑.๕	๑.๗	๒.๕	๒.๔
ค่าดำเนินการโดยประมาณ (บาทต่อตัน)	๒๐๐	๓๓๐	๔๕๐	๕๖๐
จำนวนเจ้าหน้าที่อย่างน้อย (คน)	๔	๕-๖	๖-๗	๘
จำนวนผู้ดูแลระบบ (คน)	๑	๑	๒**	๒**
เงื่อนไขอื่น ๆ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือนและ ต้องมีอาคารเก็บปุ๋ย	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือนและ มิให้ขยะอันตรายหรือ เป็นพิษเข้าสู่ระบบการ หมักเพื่อผลิตก๊าซ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือนและ ระบบควรอยู่ไม่ไกลจาก แหล่งรับซื้อ RDF และ RDF ต้องมีคุณภาพตาม เกณฑ์ของแหล่งรับซื้อ

* เป็นระบบหมักในรูปแบบของการติดตั้งท่อเติมอากาศ (Aerated Pile) บริเวณด้านล่าง หรือมีเครื่องจักรกลในการผสม กวน หรือพลิกกลับกอง และมีการเติมอากาศเพื่อให้เกิดการย่อยสลายแบบใช้ออกซิเจน เช่น ระบบ Rotary Drum หรือระบบ In-vessel container ฯลฯ

** จำนวนผู้ดูแลระบบ ประกอบด้วย ผู้ดูแลระบบ ระบบละ ๑ คน ซึ่งหากเป็นผู้ดูแลที่มีความรู้ความสามารถทั้งสองระบบ อาจให้เป็นบุคคลเดียวกัน ได้ แต่จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการระบบให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพได้ตลอดเวลา

๒.๔ รูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะมากกว่า ๑๐๐ ตันต่อวัน แต่ไม่เกิน ๓๐๐ ตันต่อวัน ควรพิจารณาแนวทางความเหมาะสม ดังตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ แนวทางพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะมากกว่า ๑๐๐ ตันต่อวัน แต่ไม่เกิน ๓๐๐ ตันต่อวัน

รูปแบ ข้อพิจารณา	ระบบการหมักทำ ปุ๋ย (สารบำรุงดิน) [*] และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ	ระบบการหมักเพื่อ ผลิตก๊าซ และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ	ระบบการผลิต เชื้อเพลิงขยะ และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ	ระบบเตาเผาขยะ ขยะเพื่อผลิต พลังงาน และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ	ระบบคัดแยกและ ระบบการหมักทำ ปุ๋ย (สารบำรุงดิน) และระบบเตาเผา ขยะ และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ
ความเหมาะสมเบื้องต้น	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	อาจมีข้อจำกัด	ปานกลาง
พื้นที่ที่ต้องการ (ไร่)	๑๓๐-๓๘๐	๙๐-๓๐๐	๙๐-๒๘๐	๕๐-๒๖๐	๗๐-๒๕๐
ค่าลงทุนโดยประมาณ (ล้านบาทต่อตัน)	๑.๖	๒.๒๗	๒.๑๘	๓.๓	๓.๕
ค่าดำเนินการโดยประมาณ (บาทต่อตัน)	๓๐๐	๓๗๐	๔๘๐	๙๐๐	๑๐๐๐
จำนวนเจ้าหน้าที่อย่างน้อย (คน)	๕-๖	๖-๗	๘	๒๐	๒๕
จำนวนผู้ดูแลระบบ (คน)	๑	๒ ^{**}	๒ ^{**}	ควรว่าจ้างหรือ สัมปทานให้เอกชน ดำเนินการในส่วนการ ผลิตพลังงาน ^{***}	ควรว่าจ้างหรือ สัมปทานให้เอกชน ดำเนินการในส่วนการ ผลิตพลังงาน
เงื่อนไขอื่น ๆ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน และต้องมีอาคารเก็บ ปุ๋ย	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน และ มิให้ขยะอันตรายหรือ เป็นพิษเข้าสู่ระบบ การหมักเพื่อผลิตก๊าซ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน และระบบควรอยู่ไม่ ไกลจากแหล่งรับซื้อ RDF และ RDF ต้องมี คุณภาพตามเกณฑ์ ของแหล่งรับซื้อ	ต้องมีการคัดแยกขยะ จากบ้านเรือนและ ต้องมีการฝังกลบเก่า ระบบบำบัดอากาศ เสียจากเตาเผา ^{****}	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน และต้องมีอาคารเก็บ ปุ๋ย รวมทั้งต้องมีการ ฝังกลบเก่า ระบบ บำบัดอากาศเสียจาก เตาเผา

* เป็นระบบหมักในรูปแบบของการติดตั้งท่อเติมอากาศ (Aerated Pile) บริเวณด้านล่าง หรือมีเครื่องจักรกลในการผสม กวน หรือพลิกกลับกอง และมีการเติมอากาศเพื่อให้เกิดการย่อยสลายแบบใช้ออกาศ เช่น ระบบ Rotary Drum หรือระบบ In-vessel container ฯลฯ

** จำนวนผู้ดูแลระบบ ประกอบด้วย ผู้ดูแลระบบ ระบบละ ๑ คน ซึ่งหากเป็นผู้ดูแลที่มีความรู้ความสามารถทั้งสองระบบ อาจให้เป็นบุคคลเดียวกัน ได้ แต่จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการระบบให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพได้ตลอดเวลา

*** การว่าจ้างเอกชนดำเนินการในส่วนผลิตพลังงาน ควรมีจำนวนผู้ดูแลระบบที่ต่อเนื่อง อย่างน้อยระบบละ ๒ คน โดยผู้ดูแลระบบในส่วนนี้จะต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการระบบโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

**** กรณีการคัดแยกขยะ จำเป็นต้องคำนึงถึงค่าความร้อนของขยะที่จะถูกป้อนเข้าไปในเตาเผาว่าสูงมากพอหรือไม่ร่วมด้วย

๒.๕ รูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะมากกว่า ๓๐๐ ตันต่อวัน แต่ไม่เกิน ๗๐๐ ตันต่อวัน ควรพิจารณาแนวทางการเหมาะสม ดังตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ แนวทางพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะมากกว่า ๓๐๐ ตันต่อวัน แต่ไม่เกิน ๗๐๐ ตันต่อวัน

รูปแบบ ข้อพิจารณา	ระบบการหมักทำ ปุ๋ย (สารบำรุงดิน) และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ	ระบบการหมักเพื่อ ผลิตก๊าซ และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ	ระบบการผลิต เชื้อเพลิงขยะ ขยะ และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ	ระบบเตาเผาขยะ ขยะเพื่อผลิต พลังงาน และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ	ระบบคัดแยกและ ระบบการหมักทำ ปุ๋ย (สารบำรุงดิน) และระบบเตาเผา ขยะ และ ระบบฝังกลบอย่าง ถูกหลักวิชาการ
ความเหมาะสมเบื้องต้น	อาจมีข้อจำกัด	ปานกลาง	อาจมีข้อจำกัด	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง
พื้นที่ที่ต้องการ (ไร่)	๒๔๐-๕๗๐	๒๑๐-๕๐๐	๒๘๐-๖๕๐	๑๔๐-๓๗๐	๑๖๐-๓๓๐
ค่าลงทุนโดยประมาณ (ล้านบาทต่อตัน)	๑.๕	๒.๑	๑.๙	๒.๘	๒.๖
ค่าดำเนินการโดยประมาณ (บาทต่อตัน)	๒๓๐	๓๓๐	๔๐๐	๘๐๐	๙๐๐
จำนวนเจ้าหน้าที่อย่างน้อย (คน)	๕-๖	๖-๗	๘	๒๕	๓๐
จำนวนผู้ดูแลระบบ (คน)	๑	๒**	๒**	ควรว่าจ้างหรือ สัมปทานให้เอกชน ดำเนินการในส่วน การผลิตพลังงาน***	ควรว่าจ้างหรือ สัมปทานให้เอกชน ดำเนินการในส่วน การผลิตพลังงาน***
เงื่อนไขอื่น ๆ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน และต้องมีอาคารเก็บ ปุ๋ย	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน และ มิให้ขยะอันตรายหรือ เป็นพิษเข้าสู่ระบบ การหมักเพื่อผลิตก๊าซ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน และระบบควรอยู่ไม่ ไกลจากแหล่งรับซื้อ RDF และ RDF ต้องมี คุณภาพตามเกณฑ์ ของแหล่งรับซื้อ	ต้องมีการคัดแยกขยะ จากบ้านเรือนและ ต้องมีการฝังกลบเถ้า ระบบบำบัดอากาศ เสียจากเตาเผา****	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะ อันตรายหรือเป็นพิษ ออกจากบ้านเรือน และต้องมีอาคารเก็บ ปุ๋ย รวมทั้งต้องมีการ ฝังกลบเถ้า ระบบ บำบัดอากาศเสียจาก เตาเผา

* เป็นระบบหมักในรูปแบบของการติดตั้งท่อเติมอากาศ (Aerated Pile) บริเวณด้านล่าง หรือมีเครื่องจักรกลในการผสม กวน หรือพลิกกลับกอง และมีการเติมอากาศเพื่อให้เกิดการย่อยสลายแบบใช้อากาศ เช่น ระบบ Rotary Drum หรือระบบ In-vessel container ฯลฯ

** จำนวนผู้ดูแลระบบ ประกอบด้วย ผู้ดูแลระบบ ระบบละ ๑ คน ซึ่งหากเป็นผู้ดูแลที่มีความรู้ความสามารถทั้งสองระบบ อาจให้เป็นบุคคลเดียวกันได้ แต่จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการระบบให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพได้ตลอดเวลา

*** การว่าจ้างเอกชนดำเนินการในส่วนผลิตพลังงาน ครมมีจำนวนผู้ดูแลระบบที่ต่อเนื่อง อย่างน้อยระบบละ ๒ คน โดยผู้ดูแลระบบในส่วนนี้จะต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการระบบโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

**** กรณีการคัดแยกขยะ จำเป็นต้องคำนึงถึงค่าความร้อนของขยะที่จะถูกป้อนเข้าไปในเตาเผาว่าสูงมากพอหรือไม่ร่วมด้วย

๒.๖ รูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะเกินกว่า ๗๐๐ ตันต่อวัน ควรพิจารณาแนวทางความเหมาะสม ดังตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖ แนวทางพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขยะมากกว่า ๗๐๐ ตันต่อวัน

รูปแบบ ข้อพิจารณา	ระบบการหมักเพื่อผลิต ก๊าซ และ ระบบฝังกลบอย่างถูกหลัก วิชาการ	ระบบการผลิตเชื้อเพลิง ขยะ และ ระบบฝังกลบอย่างถูกหลัก วิชาการ	ระบบเตาเผา ขยะเพื่อผลิตพลังงาน และ ระบบฝังกลบอย่างถูกหลัก วิชาการ	ระบบคัดแยกและระบบ การหมักทำปุ๋ย (สารบำรุง ดิน) และระบบเตาเผา ขยะ และ ระบบฝังกลบอย่างถูกหลัก วิชาการ
ความเหมาะสมเบื้องต้น	อาจมีข้อจำกัด	อาจมีข้อจำกัด	ปานกลาง	อาจมีข้อจำกัด
พื้นที่ที่ต้องการ (ไร่)	๒๘๐-๖๕๐	๑๔๐-๓๗๐	๑๖๐-๓๓๐	๒๘๐-๖๕๐
ค่าลงทุนโดยประมาณ (ล้านบาทต่อตัน)	๒.๑	๑.๙	๓.๐	๒.๘
ค่าดำเนินการโดยประมาณ (บาทต่อตัน)	๓๐๐	๔๐๐	๗๐๐	๗๐๐
จำนวนเจ้าหน้าที่อย่างน้อย (คน)	๖-๗	๘	๒๕	๓๐
จำนวนผู้ดูแลระบบ (คน)	๒**	๒**	ควรว่าจ้างหรือสัมปทาน ให้เอกชนดำเนินการใน ส่วนการผลิตพลังงาน***	ควรว่าจ้างหรือสัมปทาน ให้เอกชนดำเนินการใน ส่วนการผลิตพลังงาน***
เงื่อนไขอื่น ๆ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะอันตราย หรือเป็นพิษออกจาก บ้านเรือนและ มีให้ขยะอันตรายหรือเป็น พิษเข้าสู่ระบบการหมัก เพื่อผลิตก๊าซ	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะอันตราย หรือเป็นพิษออกจาก บ้านเรือนและระบบควร อยู่ไม่ไกลจากแหล่งรับซื้อ RDF และ RDF ต้องมี คุณภาพตามเกณฑ์ของ แหล่งรับซื้อ	ต้องมีการคัดแยกขยะจาก บ้านเรือนและต้องมีการฝัง กลบเก่า ระบบบำบัด อากาศเสียจากเตาเผา****	ต้องมีการคัดแยกขยะ อินทรีย์และขยะอันตราย หรือเป็นพิษออกจาก บ้านเรือนและต้องมี อาคารเก็บปุ๋ย รวมทั้งต้อง มีการฝังกลบเก่า ระบบ บำบัดอากาศเสียจาก เตาเผา

* เป็นระบบหมักในรูปแบบของการติดตั้งท่อเติมอากาศ (Aerated Pile) บริเวณด้านล่าง หรือมีเครื่องจักรกลในการผสม กวน หรือพลิกกลับกอง และมีการเติมอากาศเพื่อให้เกิดการย่อยสลายแบบใช้ออกาศ เช่น ระบบ Rotary Drum หรือระบบ In-vessel container ฯลฯ

** จำนวนผู้ดูแลระบบ ประกอบด้วย ผู้ดูแลระบบ ระบบละ ๑ คน ซึ่งหากเป็นผู้ดูแลที่มีความรู้ความสามารถทั้งสองระบบ อาจให้เป็นบุคคลเดียวกัน ได้ แต่จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการระบบให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพได้ตลอดเวลา

*** การว่าจ้างเอกชนดำเนินการในส่วนผลิตพลังงาน ควรมีจำนวนผู้ดูแลระบบที่ต่อเนื่อง อย่างน้อยระบบละ ๒ คน โดยผู้ดูแลระบบในส่วนนี้จะต้อง มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ โดยเฉพาะ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการระบบโดยรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

**** กรณีการคัดแยกขยะ จำเป็นต้องคำนึงถึงค่าความร้อนของขยะที่จะถูกป้อนเข้าไปในเตาเผาว่าสูงมากพอหรือไม่ร่วมด้วย

ข้อที่ ๓ แนวทางการพิจารณาคัดเลือกรูปแบบเทคโนโลยีการจัดการขยะที่เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมเบื้องต้น อย่างไรก็ตาม ในการเลือกเทคโนโลยีที่ใช้ในการกำจัดขยะโดยละเอียดนั้น ยังคงต้องคำนึงถึง ความเหมาะสมเชิงพื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การยอมรับของชุมชนในพื้นที่ และความยั่งยืนของวิธีการในการกำจัด ขึ้นอยู่กับปัจจัยการบริหารจัดการของท้องถิ่นและชุมชนเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบเทคโนโลยีดังกล่าวร่วมด้วย นอกจากนี้ ความเหมาะสมของเทคโนโลยีดังกล่าว จำเป็นจะต้องมีการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมกรณีที่เข้าข่ายกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และในการออกแบบและก่อสร้างจะต้องมีการรับรองแบบรายละเอียดระบบการก่อสร้าง เครื่องจักรกล อุปกรณ์ โครงสร้าง ไฟฟ้า และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยวิศวกรตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์และคุณสมบัติตามข้อบังคับของสภาวิศวกร รวมทั้งการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิศวกร ข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๑

(นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์)
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

